GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 12.

We Srzodę Dnia 8. Lutego 1797.

Dalszy ciąg Patentu.

§. 18.

Jest niemniey powinnością Pocztmaystrów, w przód nim poczta ordynaryina odeydzie, zważać mianowicie nato, czyli tłomok z listami, dobrze zapięty i opatrzony iest, aby wdrodze niezginał. Zginie iaki pakiet albo cały tłomok, to podpadną karze przynależytey tak Pocztmayster iako i postylion; każdy zas człowiek obowiązany iest, takowy znaleziony pakiet lub tłomok, bez rozpieczętowania onych, za należytą nadgrodę, którą przewiniony Pocztmayster od siebie dać powinien, do ponayblizszey poczty, lub naybliższego urzędu, oddać. Powinni także Pocztmaystrowie, tłomoki z pocztą ordynaryiną, osobliwie w czasie nawalnicy deszczowey, kocami nakrywać, albo sianem i słomą dobrze ie obłożyć, zmoczony zas takowy tłomok, pod odpowiedzią, w cedule godzinowey podróżney, zanotować, aby przewiniony mógł być przynależycie ukarany.

§. 19

Rozkazuie się przytym wszystkim pocztamtom, aby o należytym i właściwym oddawaniu nadeszłych pocztą listow, mianowicie o oddaniu listow rekommendowanych i urzędowych do osób, Departamentow, dykasteryow, do których takowe listy adreſsowane będą, iak naypilnieysze staranie mieli, bo gdyby w przeciwnym przypadku o opieszałości iakiey przekonani byli, będą nietylko przymuszeni powrocić wszelką z tąd skarbowi naszemu lub stronie wynikłą szkodę, ale nadto będą procz tego, osobno ieszcze ukarani.

§. 20.

Od sztaffet prywatnych, zapłaci się stosownie do urządzenia w kraiach naszych dziedzicznych będącego, 22 ½ kraycarow na milę. Oddaiąc sztaffetę na poczte zapłaci się osobno 1 złoty ryński 30 kraycarow od expedycyi takowey sztaffety, i 15 kraycarow dla wsiadaiącego na konia postyliona; za opłatę do dalszych stacyi iest w odpowiedzi pocztamt ten, na którym ta sztaffeta nayprzod do expedycyi oddana była i ten pocztamt powinien należytość za takową sztaffetę aż na mieysce przeznaczenia iey, od oddaiącego na pocztę sztaffetę, odebrać. Urzędowną lub prywatną sztaffetę przez odieżdżaiącego podróżnego lub przy inney iakiey zdarzoney okazyi, expedyować, zakazuie się pod karą nieuchronną 50 złotych ryńskich. Podobnie.

§. 21.

Wkłada się ten nayściśleyszy obowiązek na powszechnie wszystkich Poczt-

maystrow, aby iak nayprędzey expedyowane były sztaffety, mianowicie sztaffety dworskie i urzędowe, tak zwane (sztaffety ex officio) a to pod utratą opłaty sztaffetowey i karą za opoźnienie, iak przy expedycyi poczty ordynaryiney, oznaczoną. Dla tym większego dozoru, maią bydź ceduły godzinne podrożne sztafet, zawsze głownemu pocztamtowi przesyłane.

Każdy Pocztmayster obowiązany iest expedyować sztaffety, kłosem konia, tak ażeby postylion w ciągu iedney godziny, uiechał zawsze mile rachuiąc w to użyli czas expedycyi.

§. 22.

Przemiana koni w pół drogi, bądź do sztaffet lub poczty ordynaryiney, zakazana iest pod karą 20. ryn. zł. mogą bydź iednak konie z podróżnemi przemieniane, gdy obostronni postylionowie w pół drogi się ziadą, a iadący podróżny niedługo przez takową przemianę wstrzymany będzie.

§. 23.

Poniważ z okazyi, wielu przy sztaffetach odsyłanych listow, nie tylko w intracie pocztowey uszczerbek, ale nawet expedycya sztaffet przez to wstrzymana bywa, zakazuie się więc pod karą, swawola takowa. Pozwala się szczególnie tylko przyłączanie papierow urzędowych do expedycyi sztaffetnych, gdy tego nagła potrzeba a z strony urzędu wyraznie żądano będzie.

§. 24.

Są nakoniec obowiązani Pocztmaystrowie utrzymywać książeczki w które wpisywać maią tak odchodzące i przychodzące poczty ordynaryine iako i sztaffety; takową książeczkę oddadzą za każdą razą odiezdzaiącemu postylionowi, ten zaś, dla usprawiedliwienia swego, odwiezie ią na powrot z podpisem ponayblizszego Pocztmaystra.

II. Względem nieodwłocznego i ścisłego usłużenia podróżnych iadących w daniu onym potrzebnych koni pocztowych.

§. 25.

Każdy z Pocztmaystrow obowiązany iest, prócz koni, do poczt ordynayryinych i sztaffet, potrzebnych, i sześć innych ieszcze koni do iazdy zdatnych, niemniey 2 kolaski, które iednak niepowinny bydź pokryte, wraz z potrzebnemi do tego sprzętami, zawsze utrzymywać, konie zaś do ciężkich polnych i innych gospodarskich robot nieużywać lub te przez poboczne prace i trudy, z sił osłabiać.

§. 26.

Opłata 30 kraycarow od konia i mili, która się dotąd przy expedycyi podrożnych iadących osób i od prywatnych sztaffet, brała, znosi się odtąd; a ustanawia się, podobnie iak w wschodniey Gallicyi, 22 ½ kraycarow od konia i mili. Kassuie sie iednak zupełnie, wprowadzony dawniey zwyczay, dodatku bezpłatnie konia iednego lub dwoch; każdy podrożny iadący, obowiązany iest, za tyle koni zapłacić, ile onych, stosownie do drogi, poiazdow, bagażu czyli ciężaru pakownego, potrzebuie. Rozumie się w reszcie, samo przez się, ze niepowinna bydź podrożnemu nałożona większa liczba koni iak tyle, z ile końmi z ostatniey przyiechał stacyi.

§. 27.

Należące pieniądze za pocztę konną, ma każdy podrożny iadący, zaraz na wsiadaniu do poiazdu, oddać postylionowi, nie zaś dopiero na nastempuiącey stacyi.

§. 28.

Dla wiadomości podrożnych, ile ci tryngieltu i szmyrgieltu płacić maią, końcem uniknienia raz na zawsze wszelkich z tąd wzrastaiących kłotni, przyiącza się do tego Pateutu w dodatku pod literą B. Wydział na milę uczyniony.

(*Dalszy ciąg w nastepuiącym Nrze:*)

Z Paryża d. 16 Stycznia.

Wypis z parolu, który głowa jeneralnego sztabu Irlandzkiey wyprawy jenerał Cherin, d. 2 t. m. w głowney kwaterze Brest do przybyłey nazad od Irlandzkich brzegow część woyska lądowego oznaymić kazał:

Waleczni kolledzy! Jenerał Hoche, pod którego rozkazami przyzwyczailiście się zwyciężać, prowadził was do nowych tryumfow. Wy poszliście zanieść wolność Irlandyi, zemścić długie obelgi, ktòre rząd Angielski rzeczypospolitey Francuzkiey wyrządził, i temu wyniosłemu mocarstwu przepisać prawa chwalebnego pokoiu, na który cała Europa czeka. Wiatry zawiodły naszą nadzieię; armia roz rzucona przez burzą, została od swego wodza oddzieloną. Zołnierze! powracaiąc na moment do Francyi nazad, nie będziecie w oczekiwaniu na niepewność waszego powołania cierpieć; tryumfy, ktòre wam zostały przeznaczone, nie są tylko odłożone; rząd iest zapewne na proiekt, który dla dobra rzeczypospolitey ułożył aż nadto pamiętny, wiele na waszey usłudze polega, aby wam zaś wnet niemiał podać sposobòw do doświadczenia waszego męztwa i waszey stałości. Nie, wy nieostykniecie przez to w męztwie, chociaż przeciwny żywioł wstrzymał tą razą wasze ramiona. Droga sławy iuż wam iest wiadoma. Okazalismy naganicielom tey wyprawy, iż chociaż w nayzimniey-szey porze roku, nic niepodobnego niema dla Francuzow; a kiedy na sam wasz zamiar zadrzała Anglia, wystawcież sobie, czego się macie spodziewać, kiedy ią liczną siłą nawet wewnątrz iey attakować będziemy. Wasi wodzowie chwalą bohaterską odwagę ktòrąście w niebezpieczeństwach okazali. Dyrektoryat iest o tym uwiadomiony; z okazaniem iego wdzięczności, odbierzecie wnet òw rozkaz, którego wszyscy oczekuiemy, powrocenia nazad nayzaiadliwszego przeciw pokoiowi i naszey wolności nieprzyiaciela do pobić."

Rozgłoszono, mowią tuteysze urzędowe pisma iż Angielska fregata o 38 armatach zabrała nasz płaski okręt Suffren o 74 armatach; ale niemasz podtym nazwiskiem żadnego płaskiego okrętu, a nieprzyiaciel nie wziął nam żadnego liniowego okrętu. Cała ta pryza rozciąga się więc na mały transportowy okręt o 200 beczkach który podczas mgły od naszey flotty został oddzielony i Angielska go fregata zabrała.

Redaktor zbiia podłoskę, iakoby jenerał Clarke dla tego był do Medyalanu wysłany, aby pilnował jenerała Buonaparte i za naypierwszą go okazyą aresztował. I to zanieprawdę deklarowano, iakoby Buonaparte nie żył dobrze z Berthier.

Oddanie Kel, które się tak długo i walecznie broniło, iest iuż urzędownie doniesione. "Zabraliśmy z tamtąd pisze jenerał Moreau nawet palisady i nieprzyiacielskie kule." Oblężenie tey twierdzy, mowią tuteysze urzędowne pisma, kosztowało Cesarza 15,000 naypięknieyszego woyska i 15 mill. liw.

)2(

Baron Stael, ktorego żona, iak powiadaią w nadziei zostaie, w krotce iak prywatny człowiek do Paryża przyiedzie. Dyrektoryat nieprzyiął przysłanego tu świeżo Szwedzkiego rezydenta P. König, ponieważ między obiema mocarstwami iest zwyczay że sobie tylko posłow, a nie rezydentow posyłać maią; powtore rząd wziął to za uięcie dla siebie powagi, iż Krol Szwedzki nie przez posła, tylko przez rezydenta doniosł o wstąpieniu swoim na tron dyrektoryatowi. Przeciwko osobie P. König niema nic owszem szacuie iego przymioty.

Woyskiem lądowem do drugiey wyprawy, ktora iuż w Brest wygotowana, kommenderuie jenerał Hedouville. — Pokoy z Portugalią, ma iuż bydź iak zapewniaią aktualnie podpisany. — Puisaye, ktory chciał na nowo w Wandzie wzniecić zamieszki iest ścigany. — Nowa gwardya, ma 6500 ludzi wynosić. — Dawny Amerykański poseł P. Monroe poiechał ztąd do Amsterdamu.

Chociaż wiele osob, pensyonistow &. bardzo w smutym stanie w Paryżu zostaią, iednak balle, obiady i koncerty pomnażaią się tam co dzień. Młodzież nasza chwyta się szczegolnieyszey mody. Kopersztychy Verneta, ktore naszych *Niewiernych* (tak nazywaią młodzież chwytaiącą się mody,) i *Cudowne* (modne damy) wystawiaią, są podobne bardzo do karykatur. Fakcye się wzmagaią; ale zdaie się iż im chcą ball, teatr, lub koncert do zebrania się naznaczyć, tak się tu liczba tych zabaw pomnaża.

Niemożna także zataić, iż w kilku departamentach, bunt i kontra rewolucya pod popiołami tlą. W południowych okolicach, a szczególniey w Lyonie i Marsyli i nacisnęło się wiele emigrantow i dezertérow od armii, ktorzy tam swoie braterstwa ułożyli i pomnażaiąca ich się liczba, może się kraiowi stać niebezpieczną. Lyon ma wszystko zboże choćby było naydroższe w pobliskich okolicach na założenie magazynu zakupić. Jenerał Willot ma w Marsylii wspierać nieprzyiacioł rzeczypospolitey, i ducha pospolitego przemienią na kontrarewolucyyny.

Minister przy rzeplitey Genueńskiey], Faypoult miał złożyć swoy urząd. — Wczoray wieczor przybył tu kuryer od Włoskiey armii; ale dyrektoryat nieoznaymił ieszcze iego depeszy.

Na mieysce jenerała Canclaux ma jenerał Foissac Latour do Neapolu na ambassadora poyść, ten sam, ktory dawniey miał do Szwecyi iechać.

Dwie prawnuczki wielkiego Corneille, ktorym konstytucyyne zgromadzenie, z szacunku i z wdzięczności, na przeciw twocy Francuzkiego teatru, wyznaczyło pensyą, siedzą teraz w szpitalu przy Genewie, gdzie się pod ow czas kiedy pensye w niwecz były obrocone, udały.

Gdy przyszła kampania iest niezawodna, czynią tu iuż do niey niektore przygotowania.

Z Londynu d. 17. Stycznia.

Naynowsze doniesienia z Irlandyi potwierdzaią tę wiadomość, iż nieprzyiacielska Brestska flotta całkiem opuściła brzegi przylądku Baotry. Lord Bridport z swoią eskadrą iuż w Irlandkich wodach stanął; ale nieprzyiaciel iuż uszedł. Transportowy okręt Suffren z woyskiem i z zapasami, ktory kapitan Stirling Jason fregaty złapał, został od rozrzuconych Francuz-

kich okrętow nazad zdobyty. Z Cork donoszą pod d. 11 t. m. iż zdrayca Hamilton Rowan, ktory przed kilką laty musiał umknąć z 150 podobnemi Irlandczykami na Francuzkiey flocie iako szpiegowie i dowodcy się znayduią. Regularne woyska i millicya są ieszcze w całem kraiu wporuszeniu; kompania indzynierow udała się pod jenerałem Vallancy do Bantry, dla zmocnienia fortyfikacyy tamteyszych brzegow. Kiedy kilku zabranych Francuzkich officyerow do Cork przyprowadzono, ledwie można było wstrzymać lud, że się na nich nierzucił. Całe swoie familie przyprowadzili na okrętach z sobą, iak gdyby już swego siedzenia w Irlandyi byli pewni.

Oprocz fregatty la Tortue z 660 maytkami, zabrano także transportowy okręt le Just z 12,000 broni, 50 beczek prochu i 560 żołnierzy. Koni nie było żadnych na okrętach, ponieważ się spodziewano, iż wylądowawszy do Irlandyi, dostawią im zaraz Irlandczykowie swoie konie; ale iak w tym, tak i wcałem układzie zostali zawiedzeni.

Oppozycyyna partya w Irlandyi, ktorey głową P. Gratan, spuściła teraz z tonu względem reformy parlamentu, i parlamentowy członek Griffith, dawny iego przyiaciel, pisał do niego iako do prezydenta klubu Wigh, aby iego imię z listy towarzystwa wymazał. "Żaden roztropny człowiek, mowi między innym w tym liście, ktory dobrze tey partyi życzy, nie może się teraz odważyć, reformę parlamentu proponować, tak iest mało nadziei i podobieństwa do dopięcia tego celu. W czasie, kiedy muszę moią izbę przeciw kupie zaboycow bronić, niemogę się prawdziwie planem do przyozdobienia iey zręcznego architekta zatrudniać. — Coż mamy o tych statystach rozumieć, ktorzy żądaią, abyśmy się nad błędami naszey konstytucyi zastanawiali, kiedy na obronę iey przeciwko zewnętrznym i wewnętrznym nieprzyiaciołom dobyliśmy pałaszow?"

Rzymsko-katoliccy Irlandczykowie, obowiązali się iednostaynie opierania się republikanom, gdyby się ieszcze na potym pokazali, i z rozkazu biskupa katolickiego dyecezyi Limerick, J. Young, kiedy się nieprzyiacielska flotta pod brzegami Irlandyi pokazała, następuiące napomnienie w wszystkich kaplicach zostało oznaymione:

" Wczasie publicznego niebezpieczeństwa, kiedy zaiadły nieprzyiaciel, przyzwyczaiony do mordow, rozboiu i rabunku kościoła, oczywiście w celu zmięszania pokoiu i szczęśliwości kraiu, ściągnienia na nas głodu i wszystkich nieszczęść, ktore woynie towarzyszą, około naszych brzegow się uwiia, wasz własny pożytek i wasza powinność wzywaią was, abyście się sercem i rękami łączyli do odparcia iego nieprzyiacielskich attakow i natężeń. Jeżeli okoliczności waszego położenia, nie pozwalaią wam, byście siłę siłą odparli, to iest w waszey mocy, abyście nadzieię nieprzyiaciela przez wasz postępek i wasze mocne i iednostayne przedsięwzięcie oszukali, wykonawczą cywilną władzę tego kraiu wszelkiemi sposobami wspierali i przez wasze spokoyne sprawowanie się, przywiązanie do kraiowych ustaw i łagodnego rządu Króla Jmć okazali. Zbliżenie się nieprzyiaciela do naszych brzegow, podaie nam Rzymsko-katolickim poddanym Król Jmć naydogodnieyszą porę, do okazania przed całem światem, iż nieposłuszeństwo i wstręt do naszey konstytucyi, nie są zasa-

dą katolickiey religii; owszem iesteśmy naygłębszym uczuciem obligacyi przeięci, która po nas wyciąga, abyśmy cywilney władzy w rzecach cywilnych dobrowolnie posłuszni byli, zwłaszcza kiedy iak teraz, iesteśmy wezwani, abyśmy się wspolnie do odparcia nieprzyiaciela łączyli. Przeięci takiemi sentymenty chcemy się połączyć, oyca miłosierdzia błagać, aby raczył Krolowi Jmć Jerzemu pobłogosławić, dni iego przedłużyć i przeciw napaściom nieprzyiaciela go utrzymać; nasz kray od attakow nieprzyiaciela zasłonić i prękim i chwalebnym pokoiem nas udarować."

Na mianey w zamku w Dublinie konferencyi sekretney, deklarowano parafie Bovenagh, Dungiven i Baltrugh w hrabstwie Londondery, wstanie rozruchow i buntu. — Pod eskortą regimentu dragonow przywieziono z Anglii 150,000 gwineow do banku Dublinskiego, z ktorych 50, 000 iest do dyspozycyi rządu Irlandzkiego.

Od wice krola Irlandzkiego nadeszły depesze, do których był przyłączony list od lorda Bridport, w którym pod d. 8. t m. donosi, iż się pod przylądkiem Clear przybrzegach Irlandzkich znaydował, ale że się uda ku zachodowi, w celu dosięgnienia powracaiących do Brest Francuzkich okrętow. Kapitan Holloway stanął z okrętem Ville de Paris o 110 armatach i 4 innemi przed Brest, dla przecięcia powrotu i wniścia powracaiącey od brzegow Irlandzkich Francuzkiey eskadrze do tamteyszego portu.

Irlandya pożyczyła od Anglii 300,000 f. szt. — W sobotniey dworskiey gazecie admirał Kingsmill donosi, iż Francuzkich kapralow Musette o 22 armatach i 150 ludzi, les deux Amis o 14 armatach i 30 ludzi do Cork przyprowadzono.

Kapitan Barton fregaty Lapwing, donosi z Basse-terre pod d. 3 grudnia, iż wyspę Anguilla w zachodnich Indyach, która od 2 nieprzyiacielskich woiennych okrętow attakowaną była, oswobodził i obydwa te okręty zabrał. Okręty te były: Decyus o 24 armatach z 133 maytkow i 203 żołnierzy, i la Vaillante o 4 armatach około 150 ludzi z żołnierzami maiący. Victor Hugues wysłał ich umyślnie aby tę wyspę spustoszyły.

Rada Londyńska podała Krolowi ostatniey środy względem zerwanych w Paryżu negocyacyi adress, i zapewniła Króla Jmć iż miasto Londyn, ieżeli nieprzyiaciel nie przystanie na podane mu propozycye, całą siłą Króla Jmć do popierania woyny wesprze.

Ostatni adress prezydenta Amerykańskich stanow Washingtona do ludu, został w publiczny dziennik kongressu razem z ustawami w ciągniony; honor większy, iak Rzymski jenerał doznawał, kiedy królow w kaydanach tryumfalnie do Rzymu w prowadzał.

W mieście Nowegoyorku, Bostonie, Baltimore i Savannach, były niemal o iednym czasie w grudniu wielkie pożary ognia, i wiele set domow w pyrzynę zamieniły. W Nowemyorku rachuią, co się zdaie bydź powiększone na million Dolarow szkody i podłożenie ognia przypisuią rabusiom. W Savannah zgorzało 300 domow, w Nowemyorku 50 magazynow kupieckich &c.

Transportowa flottę, ktora Francuzi w Dunkierce uzbroili, ma bydź z 7000 woyska do brzegow Angielskich hrabstwa Kent przeznaczona. — Nasza szalupa Viper została od Francuzkich okrętow pod brzegami Irlandyi zabraną.

" Jak przypadkowemu zdarzeniu, mowią tuteysze oppozycyyne pisma, winniśmy że się śmiały proiekt nieprzyiacielskiey z Brest wyprawy nieudał! Francuzka fregata Fraternité, na ktorey się admirał Morard de Galles, jenerał Hoche &c. znaydowali, została iak wiadomo od reszty flotty oddzieloną. Kiedy pierwsza dywizya pod kontra admirałem Bouvet w przylądku Bantry stanęła, niemogła wylądować bo iey niedostawało instrukcyy, kommendanta &c. Druga dywizya przybyła do rzeki Shannon i poszła do Bantry; ale gdy tam iuż pierwszey nieznalazła, popłynęła ztamtąd; trzecia to samo uczyniła. I tak Irlandya przez rozdzielenie nieprzyiacielskich dywizyy i żywioły została iedynie uratowaną. Admirał Bridport, dodaią, niemogł zręczniey manewrować dla dania czasu do uyścia większey części nieprzyiacielskiey flotty. Z Portsmut popłynął naypierwey do Brest dla złapania tam Francuzkiey flotty, a ta iuż była przy Irlandyi. Potym popłynął pod Irlandzkie brzegi, dla zabrania tam ich okrętow; ale one się iuż ztamtąd były oddaliły; teraz sztuka na tym ieżeli ich potrafi dogonić. Jak śmiertelny cios, mowią daley, bylibyśmy Francyi zadali, gdybyśmy tę całą flottę blisko z 25,000 ludzi złożoną byli zabrali! Francuzi nieucierpieli tylko od żywiołow; ale my bylibyśmy im mogli daleko większą szkodę uczynić. Teraz tak dobra pora nieraz się zdarzy.„

Dnia 10 nasza fregata Phöbe, zabrała Francuzką korwetę, Athalante o 16 armatach i 112 ludzi. Ta korweta zrobiła w całey tey woynie 80 pryzow; teraz należąc do Brestskiey flotty powrociła z Irlandyi do Brest, i d. 8 poszła znowu do Irlandzkich brzegow, dla zawiezienia pozostałey tam części flotty depeszow. Sześć armat wyrzucono z Athalante, ktorą iuż do Plimut przyprowadzono, na wodę kiedy się z Phöbe zetkała. Na tey korwecie znaleziono wiele łańcuchow, ktore zapewne do zamknięcia portow były przeznaczone.

Irlandzki parlament iest iuż nazad otwarty. Handel i kommunikacya w Irlandyii przez zagrożenie napadem Francuzow bardzo wiele ucierpiały, i kilkanaście bankructw się pokazało. — W zachodnich Indyach podług ostatnich wiadomości, zamyśla admirał Harvey wyprawę przeciwko Hiszpańskiey wyspie Trinidat przedsięwziąść.

Nasza fregata Alarm, przyprowadziła do Grenady Hiszpański okręt, ktory między innym miał 200,000 Dolarow. Eskadra admirała Pellew zabrała także bogaty Hiszpański okręt Asturius, ktory z Hawanna szedł. — Do S. Domingo przyprowadzaią Francuzi wiele Amerykańskich statkow, pod pozorem, iż są dla Anglikow do portow w S. Domingo przeznaczone.

Francuzka fregata Fraternite, o 44 armatach na ktorey się jenerał Hoche i admirał Morard de Galles, Irlandczyk Hamilton Rowan &c. znayduią, była od naszey fregatty ściganą, ale zruciwszy armaty uciekła szczęśliwie.

W Lizbonie znayduie się podług ostatniey wiadomości 6 liniowych okrętow pod żagle gotowych, ktore są do Brazylii przeznaczone. Niemal wszystkie woyska poszły dla okrycia granic przeciwko Hiszpanom. Garnizon Lizboński składa się z samych ochotnikow. Flotta admirała Jarvis, ktora się ieszcze w porcie Lizbońskim znaydowała, dostała od Xcia Brazylii na Boże

narodzenie 56 pip wina, 100 wołow i wiele inney żywności, przeszło 5000 f. szterlingow wartości.

Na Francuzkiey Brestskiey flocie przeciw Irlandyi, znaydowało się 100 armat polowych. Cork, i Kinsale, były pierwszemi mieyscami, ktore woyska Francuzkie przymuszonemi marszami miały naypierwey podeyść i odebrać. Liczba kawalerystow na nieprzyiacielskiey flocie wynosiła 5000 ludzi. Gdyby się wylądowanie było udało, miała większa część okrętow do Brest po więcey woyska popłynąć. Niektore okręty tey wyprawy były na 6 inne na 2 miesiące w żywność opatrzone.

Dzisieysza dworska gazeta mieści w sobie następuiący list wice Krola Irlandyi do Xcia Portland, datowany z Dublina d. 10 stycznia:

" Mam ukontentowanie donieść WPanu, iż od wiadomości iak Francuzi opuścili przylądek Bantry, niepokazali się więcey pod brzegami Irlandyi, i spodziewam się że dla nawałności, przygod rożnych i źle opatrzonych w zywność ich okrętow, na ten raz ich wyprawa spełzła. Woyska regularne i millicya, okazały w ciągu całey tey wyprawy naywiększą gorliwość, i mam przyczynę do wierzenia, iż gdyby to wylądowanie aktualnie było do skutku przyszło, całe woysko byłoby naywiększy dowod swey wierności dało. Między innym oświadczyli żołnierze regimentu Downeshire, iż chcą z swemi officyeran i zwyciężyć albo poledz. Kiedy armia ruszyła do marszu, był bardzo brzydki czas; kazałem żołnierzom dla tego na drogę tęgich trunkow dać, a żonom ich aż do ich powrotu po 4 pence co dzień do traktamentu dołożyć. W marszu ich mieszkańcy miast i wsiow okazywali dla nich naywiększą staranność. Chłopi sami z swoiey ochoty, przekopywali śniegiem zawalone drogi; rozdawano im bez zapłaty żywność, otwierano dla nich subskrypcye & W Limerick i Cork wyznaczono nadgrody, kto prędzey artylleryą i bagaże odwiezie. Słowem, w zachodniey i południowey Irlandyi, tak lud dobrze myśli, iż chociażby nieprzyiaciel aktualnie wylądował, byłby się na pomocy mieszkańcow zapewne zawiodł. Nawet korpusa ochotnikow bardzo się dobrze sprawiły. Duch patryotyzmu szczegòlniey się też w Dublinie okazał. Dla uformowanego tu korpusu ochotnikow, który ma 2000 zupełnie ćwiczonych ludzi i 400 iazdy, mogłem tuteyszy cały garnizon wysłać. Oprocz Dublina iest iuż 440 od rządu pozwolonych korpusow ochotnikow, które do 25,000 ludzi wyniesa. Dotąd wiele się ieszcze do służby woyskowey ofiaruie; 125, niebyło przyiętych, a teraz się 91 znowu podało. Słowem cały kray ofiaruie się bydź żołnierzem. Adreſs biskupa Cork Moylan, wielkie wrażenie na katolikach uczynił. "

Taż gazeta mieści ieszcze w sobie rożne wiadomosci od naszych jenerałow z zachodnich Indyy aż do d. 16 listopada. Podług nich, Karaibowie z swem wodzem i inni dowodcy poddali się Anglikom na wyspie S. Wincentego; do 5000 było ich iuż w Angielskich ręku. W Grenadzie została także spokoyność przywrocona; wodź buntownikow Fedon, miał życia postradać. Z kommissarzem Francuzkim, negocyowano w Gwadelepie o powszechną zamianę brańcow woiennych, i iuż tę zamianę rozpoczęto.

DODATEK

DO N^ru^ 12.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srzodę Dnia 8. Lutego 1797.

Ponieważ C. K. pełnomocny nadworny Kommiſsarz J. W. baron de Margelik w krotkim czasie ztąd do Wiednia odiedzie, przed wyiazdem zaś swym przekonaćby się życzył, że cokolwiek tylko na potrzeby iego, w ciągu bytności onego tuteyszey brane, zupełnie i gotowemi pieniądzmi przez ludzi iego zapłacone było: wezwani są przeto ninieyszym wszyscy ci, ktorzyby (mimo lepsze spodziewanie) dotąd ieszcze należytości swey nieodebrali, aby się tym pewniey w ciągu czterech tygodni direkte do tegoż JW. Barona de Margelik w pretensyach swoich wywodnie udawali, ile po upłynieniu wyżey rzeczonego terminu w przypadku iakiego zaległego długu nic im więcey przyznane ani ich tym podobne pretensye wypłacone będą. W Krakowie dnia 26 stycznia 1797.

Siffert,
Marszałek Dworu JW. C. K. pełnomocnego Kommiſsarza Barona de Margelik.

Przez Ceſ: Krol: sądyszlacheckie Lubelskie wszystkim, i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć trzeba, podaie się do wiadomości, iż ci, ktorzy przy boku tychże Ceſ: Krol: Lubelskich sądow szlacheckich nowo wprowadzić się maiacym urzędzie rachunkow pupilarnych, urząd rachmistrza czyli rewizora rachunkow pupilarnych z pensyą roczną 600 złł; Ryńskich dostąpić sobie zyczyliby, w czasie szesciu niedziel w tuteyszym Ceſ: Krol: sądzie szlacheckim legitymować się powinni, że procz biegłości ekonomiczney, także w rachunkach, tudzież w łacińskim i polskim ięzyku gruntowną wiadomość posiadaią, niemniey powinni się także z obyczaiow swoich legitimować, i i w wyznaczonym czasie do tuteyszego sądu dla złożenia examinu praktycznego stawić. Dan w Lublinie dnia 16 stycznia 1797 roku. Ignacy Pietruski, Jozef Einberger, Jan Wemling. Z Ceſ: Kro: Galicyi zachodniey sądu szlacheckiego Lubelskiego. Jan Irzy Gelb. Przybyło dnia 20 stycznia 1797. Gangel.

(L. S)

Z Paryża d. 20. Stycznia.

Nakoniec o jenerale Hoche odebraliśmy wiadomość: d. 13 zawinął do Rochefort z admirałem Morard de Galles na fregacie

Fraternite, na ktorey zaraz z początku od flotty został oddzielony, i liniowym okrętem Revolution. Tegoż dnia przybyło także 4 liniowe okręty: Redoutable, Nestor, Fougueux i Tourvilie, i 4 fregatty: Romaine, Sirene, Fidele i Cocard do Brest nazad. Dnia 5 wypłynęły z przylądku Bantry i przez całą podroż nigdzie nienapodkały nieprzyiacielskiego okrętu. Z Dunkierki piszą, iż tam przygotowania do wyprawy morskiey czynią. — Z Korsyki piszą, iż ta wyspa bardzo dobrze myśli. Kommissarz Salicetti zebrał 15,000 Korsykanow, ktorzy poydą zmocnić armią Włoską.

Rada 500 zatrudnia się urządzeniem następuiących elekcyy, a przytym i innemi tyczącemi się procesu ustawami.

Z Genui d. 9. Stycznia.

W tych dniach poszło do Luki około 2500 ludzi z pułkow Lombardzkich i Cyspadyńskich. W Libornie 1000 ludzi stoi W. X. Toskańskiego, a 1500 Francuzow. Z ostatniego miasta piszą iż do Portoferraio przybiegła Angielska fregatta la Sardine, ktora w bitwie z fregattą Francuzką, bardzo skołataną została, i wiele ma ludzi zabitych i ranionych — Francuzi maią znaczny skład w S. Pierre d'Arena ammunicyi woienney, zkąd ią zawsze do armii rozwożą; rachuią tam więcey iak 10,000 bomb i około 700 baryłek prochu, oprocz wielu kul.

Z Hagi d. 23. Stycznia.

Dnia 20 zgromadzenie Batawskie, zadecydowało 60 głosow przeciwko 45, że długi każdey prowincyi i każdey części dawnego związku, iako wspolne długi iednego kraiu powinny bydź uważane i razem maią bydź złączone. — W tych dniach była w zgromadzeniu wielka wrzawa. Prezydent doniosł zgromadzeniu, iż pewna liczba obywateli w Leydzie wydała okolnik, w ktorym wszystkie pierwiastkowe zgromadzenia i towarzystwa całey rzeczypospolitey wzywa, wysłania kilku deputowanych do Leydy, aby tam śrzodkowe zgromadzenie uformowali i opatrzeni mocą ludu, zgromadzeniu w iego czynnościach dopomogli. Prezydent deklarował taki postępek obywateli Leydenskich za nieprzyzwoity, i zapewnił iż to zakrawa iakoby chciano zgromadzeniu Batawskiemu, drugie zgromadzenie obog niego postawić, ktoreby go w iego pracach uprzedzało. Wyznaczono kommissyą, aby ta dała swoie zdanie. Kommissya przyniosła swoy rapport, iż w Leydźie niemożna na podobne zgromadzenie zezwolić, i proponowała odezwę do ludu, iż zgromadzenie podobny krok, iako uymę winney sobie władzy uznaie, i całey swey siły, przeciwko niemu &c. użyie. Względem odezwy powstały wielkie spory, ale nakoniec została uchwaloną.

Z Zemlina d. 23 Stycznia.

Wczoray przybiegł tu z Konstantynopola od posła Cessarskiego kuryer z depeszami do dworu Cessarskiego. Miał zlecenie te depesze prędko wyexpedyować ztąd do Wiednia. Ten kuryer z urodzenia Tatar, opowiadał o przybyciu tam nowego Francuzkiego posła, i że 500 kirasserow dla assystencyi z nim przybyło, z ktorych 30 co dzień do niego na wartę zaciąga. Francuzi wszystkiego używaią dla pozyskania wielkiego Sułtana do swoich zamiarow, i ich poseł używa także przemagaiącego pierwszeństwa przed innymi posłami. Stary Turecki cekhauz, został na propozy-

cyą Francuzkiego nowego posła zwalony, i na iego mieysce stawiaią podług iego planu nowy cekhauz, pod dozorem Francuzkiego indzyniera.

Od tegoż samego kuryera i z prywatnych listow dowiedzieliśmy się, iż Porta umyśliła swego posła wysłać do Berlina. Przeszły Belgradzki konsul, ktory iest dosyć w Niemieckim iezyku mocny i także kraie Niemieckie zna, ma bydź przy tym poselstwie za tłomacza użyty. Ten poseł będzie przez Zemlin przechodził, oczekuiemy tu zatym potrzebnych rozkazow.

Z Londynu d. 20 Stycznia.

Przedwczorem nadeszła tu pocieszna nowina, iż Angielski woienny okręt Majestic, Francuzki liniowy okręt o 74 armatach rozstrzylał i 400 kawalerystow, którzy się na nim znaydowali w niewolą zabrał. Przy the Saintes i Penmarke nasze fregaty Infatigable i Amazon inny Francuzki okręt o 74 armatach po 12 godzienney walce na piasek wpędziły. Na fregacie Infatigable pod czas tey rozprawy było 30 ludzi zabitych; Amazone także duża ucierpiała. Fregata Druide d. 12 zabrała płytki okręt Ville de l'Orient, który był na 74 armat zrobiony, 450 husarow i ekwipaż Hocha wiozł. Inny okręt Francuzki Ville de Paris zabrała fregata Unicorne. Szalupa Spitsire wzięła niedaleko Brest Francuzki okręt z 200 beczek ammunicyi &c. Ten okręt należał do dywizyi z liniowych okrętow Nestor, Fougueux, Redoutable i Tourville, i 5 fregat, ktore iuż do Brest powrociły. Powyższe zdobycze i rozpędzenie nieprzyiacielskiey flotty przeciw Irlandyi, były wczoray przedmiotem życzeń u dworu, gdzie obchodzono urodziny Królowey. Niektorzy dodaią ieszcze iż i lord Bridport zabrał któryś okręt Francuzki; ale to niepewna. Podług ostatniego rapportu miał tylko o 12 morskich mil od kilku Francuzkich okrętow bydź oddalonym.

Rossyyski poseł hrabia Woronzow, oddał Królowi swóy nowy list zaufalny od Pawła I.

Będąca teraz na morzu wielka Angielska flotta pod admirałem Bridport, która się d. 11 w przylądku Bantry znaydowała, potym dla wyszukania nieprzyiaciela udała się ku południowi, składa się z 21 liniowych okrętow. Oprocz tego idzie ieszcze za nią 14 fregat. Amerykański kapitan z Dieppe donosi, iż fregata Fraternite wpadła w ręce Anglikow z jenerałem Hoche.

P. Jarwis popłynęł z swą eskadrą z Tagus dla uważania południowych portow Francyi i Hiszpanii.

Pozno iuż wieczor odebraliśmy wczoray wiadomość o śmierci sławnego P. Edmunda Burke, który iako członek, iako statysta i iako pisarz przeciw rewolucyi Francuzkiey niepospolite mieysce, między sławnemi Anglikami zaymuie.

Admirał Cornwallis ofiarował znowu admiralicyi swoią służbę. — Cała siła zbroyna w Irlandyi wynosi iuż do 90,000 ludzi. — Francuzki okręt, który pod Penmarke został na piasek wpędzony, iest cały skołatany. — Trwoga o wyladowanie do Irlandyi iuż zupełnie zniknęła, i woyska które do Bantry poszły, odebrały rozkaz aby się na swoie kwatery wrociły. — Wczoray słychać było iż prezydent admiralicyi lord Spencer, chce złożyć swóy urząd. — Wieść iakoby iuż na Amerykańskie okręty w Francuzkich portach areszt włożono, iest fałszywa. — W Portsmut odkryto spisek, podpalenia tamteyszych okrętow. —

Oppozycyne pisma staraią się ile możności zmnieyszyć stratę Francuzkiey do Irlandyi wyprawy; ale dosyć iest iak widać znaczna. Stracili bowiem w zabranych, zatopionych i rostrzylanych 14 rożnych okrętow, i 9047 ludzi.

Z Hamburga d. 12. *Stycznia.*

Smutną i niespodziewaną dla handlu odebraliśmy tu wiadomość. Dwor Hiszpański kazał miastom Hamburgowi, Bremen i Lubekowi oświadczyć, iż ieżeli z Anglią niezerwią wszystkich handlowych związkow i niezamkną swych portow dla niey, tedy nietylko będą zabierane wszystkie okręty miast Anseatycznych, ale oprocz tego będą wszystkie ich towary, które w Hiszpanii maią i te na wiele millionow rachuią skonfiskowane. Niewiemy ieszcze, iaką te miasta wzięły lub wezmą rezolucyą; ale nie podobna im będzie zerwać swych handlowych związkow z Anglią.

Autentyczne wiadomości z Petersburga zapewniaią w iak nayuroczystszy sposób, iż teraźnieyszy Imperator dopełni wiernie zawartych przez iego matkę z dworem Wiedeńskim i Londyńskim związkow; ale co się tyczy negocyacyi o korpus Rossyyskiego woyska aby poszło na żołd Angielski przeciwko Francuzom, niechce Imperator na to zezwolić. Gdyby Katarzyna była dwa dni ieszcze dłużey żyła, ta negocyacya byłaby iey podpisem ztwierdzona i zawarta.

Z Westfalii d. 14. *Stycznia.*

JP. Dohm minister Pruski wydał pod d. 4 stycznia do rożnych kraiow Rzeszy list konwokacyyny, ktorym na dzień 10 lutego w Hildesheim naznacza otwarcie Kongressu. Mowi w tym liście: "Krol Jmć Pruski chce wszystkim połączonym kraiom zabezpieczyć aż do końca woyny, używanie zupełney neutralności, ale pod wyraźnym warunkiem, aby obmyślono wystarczaiące śrzodki do utrzymania woyska. W niespodziewanym razie, gdy większość kraiow nie okaże owey gorliwości i przyzwoitey skwapliwości, Krol Jmć. będzie przymuszony cofnąć swoie woyska, i złamać ugodę, ktorą z rzecząpospolitą Francuzką zawarł. Oziębłość, iaką niektore kraie względem dostarczania żywności woyskom iego okazały, zniewoliły Krola Jmć. upoważnić swego ministra do oświadczynia otwarcie, aby się nie dano daremnie nadzieią pokoiu powszechnego uwodzić, ktory ieszcze iest bardzo niepewny i daleki, ale że przystoi raczey polegać na patryotycznych i nieinteressownych sentymentach Krola Jmć."

DONIESIENIE.

Sąd C. K. Woytowsko Ławnicy Miasta Stołecznego Krakowa. Jakiegokolwiek imienia nazwiska wierzycieli sukcessorow prawo lub pretensye do Kamienic dwoch w mieście, ulicy Grodzkiey narożnie w ulicy Swietego Józefa stoiacych dawniey Gaiewskie poźniey Ankwiczowskie zwanych, maiących lub roszczących sobie, na powtore uwiadamia, ażeby dnia 27 lutego roku bieżącego 1797 w tymże sądzie osobiście lub przez plenipotentow końcem okazania praw lub pretensyi do tychże Kamienic ieżeli mianych dla odzyskania satysfakcyi stawili się. W Przypadku na terminie niestawienia się że na prawne poparcie Szll Woyciecha Bartynowskiego K. K. tych Kamienic dziedzica i posiadacza, powoda prawny powtórnie przezysk od odsądzenia do praw i pretensyi na nich otrzymany zostanie.